

Wortels snoeien met lucht

Boomkwekerij Batouwe neemt de airpot op proef

Henk Huibers (35), samen met broer Willem (37) eigenaar van boomkwekerij Batouwe, heeft hoge verwachtingen van de potten met de verticale sleuven (luchtgaten) aan de zijkant. "Deze airpotten hebben dezelfde vorm als de traditionele pot, maar nu alleen met verticale gaten aan de zijkant. Die gaten zorgen ervoor dat de wortels van de plant door de lucht worden gesnoeid. Er is elders al zoveel ervaring met dit soort airpotten opgedaan, dat ik overtuigd ben dat het uiteindelijk ook werkt."

Airpot

Volgens Henk Huibers is Batouwe de eerste kwekerij in Nederland die de airpot met een inhoud van 4,5 liter op proef heeft. "In totaal hebben we nu zo'n 5.000 stuks besteld die we voor verschillende soorten gaan gebruiken. Verder hebben we ook nog zo'n 400 stuks met een inhoud van 50 liter voor grotere bomen en planten." Behalve dat de gaten aan de buitenkant als een soort volautomatisch snoeimiddel gaan fungeren, is de hoop en de verwachting van de Dodewaardse

kweker dat hierdoor in de pot ook een beter en fijner wortelgestel ontstaat. "Met name soorten met sterke wortelgroei zoals Liriodendron, Alnus en Betula ontwikkelen in de standaard dichte potten ronddraaiende wortels. Om er voor te zorgen dat deze soorten na het planten toch goed hechten en aanslaan, moeten deze ronddraaiende wortels voor het planten eerst worden doorgesneden zodat de wortels intern fijner gaan vertakken. Met de airpot is dat niet nodig, want de uitgroeiende wortels worden aan de zijkant door de lucht gesnoeid. De plant ontwikkelt dan vanuit de stam een fijner wortelgestel en vormt geen ronddraaiende wortels. In het najaar zullen deze planten na het verplanten eerder hechten en aanslaan dan de planten uit de dichte potten. Bovendien blijkt uit de praktijk dat jonge bomen en planten met ronddraaiende wortels ook na het verplanten in de volle grond deze wortelvorm vasthouden. Dit komt de groei en stabiliteit van de plant niet ten goede. Daarnaast is deze airpot uitermate geschikt voor soorten met een moeilijk ontwikkelbaar wortelgestel zoals Acer

In de boomkwekerijsector is de zoektocht naar de ideale pot nog lang niet ten einde. Boomkwekerij Batouwe in Dodewaard neemt dit jaar voor een deel van de teelt voor het eerst de zogeheten airpot op proef. Het is zeker geen primeur, want de 'pot met gaten' is ook elders in gebruik. Door enkele kleine aanpassingen zijn de Betuwse airpotten echter wel enigszins afwijkend van de reeds gebruikte modellen.

Auteur: Ruud Jacobs

Willem Huibers showt een plant met vlezige wortels.

Boomkwekerij Batouwe in Dodewaard.

Ring? Huibers: “Die is inderdaad schitterend, zeker voor grote bomen. Voor ons sortiment zou die echter gigantisch bewerkelijk zijn. Daardoor is dit systeem veel te duur. De nieuwe airpot kunnen we machinaal verwerken en ook weer hergebruiken. We hebben ook nagedacht over het zogenaamde gotensysteem, wat ook prima werkt. Volgens ons is het echter een veel te duur systeem, met als nadeel dat er pas geleverd kan worden in de herfst bij bladval. Daarnaast neemt dit systeem enorm veel ruimte in beslag.”

Scepsis

Terwijl de gebroeders Huibers het volste vertrouwen in 'hun' potteninnovatie hebben, wordt er volgens Henk in de sector nog steeds met enige scepsis naar de airpot gekeken, vooral omdat men hem niet kent. Op de kwekerij in

Dodewaard gaat het dit jaar in eerste instantie om zo'n 5.000 stuks airpotten, verspreid over verschillende soorten. “Met de airpot is in de Verenigde Staten al veel ervaring opgedaan. Daarom ben ik ervan overtuigd dat het ook werkt. Wij gaan hier nu een proef doen met potten van 4 en 5 liter. Maar ja, een boomkweker overtuig je alleen met feiten.” De pot die nu in Dodewaard op proef gaat, wordt geleverd door een bedrijf waarvan Huibers, met het oog op een voorsprong op de concurrentie, de naam nog niet bekend wil maken. Huibers: “Wij willen er eerst een jaar van genieten voordat straks meer kwekers deze potten zullen gaan gebruiken. Er is eerder al een airpot in de VS gebruikt, maar die was voor onze teelt te groot. Het maken van een speciale mal kost al gauw 100.000 euro. Daar begint niemand aan. Nu hebben we een

Henk (links) en Willem Huibers.

bedrijf gevonden dat voor ons airpotten maakt met een inhoud van 4,5 liter. Ook leveren ze ons potten van 50 liter. In het standaardmodel dat zij maken, willen we wel enkele aanpassingen laten aanbrengen. Zo worden aan de onderkant van de pot enkele gaten dichtgemaakt. Hierdoor ontstaan er enkele bufferplekken voor water.”

Kosten

In tegenstelling tot de naam van de producent, is de prijs van de airpotten niet iets waar de gebroeders Huibers moeilijk over doen. Na een kort telefoontje met de pottenleverancier blijkt de kostprijs van 4,5 liter- en 50 literpot op respectievelijk 34 eurocent en 1,30 euro te liggen. In vergelijking met de prijs voor de standaardpot (4,5 liter) is het verschil ongeveer 12 eurocent, ofwel 30% en 40% duurder.

Anders telen

De gebroeders Huibers, die tot op heden eigenlijk alleen maar ervaring met de traditionele dichte potten hebben, zijn zich ervan bewust dat de airpot een totaal ander teeltwijze vereist. Henk: “Normaal giet je water in de pot en verdroogt het niet snel. In de nieuwe airpot droogt het als gevolg van zon en wind wel uit. Daar zul je dus wel alert op moeten zijn. Maar er is al zoveel ervaring met dit soort potten opgedaan dat ik overtuigd ben dat het wel werkt.”

Voordelen van telen in pot

Het telen in pot heeft volgens Henk Huibers tal van voordelen boven telen in de volle grond. “In pot kunnen we het hele jaar door afleveren. Ook

Verschillende airpotten met in het midden de Springring en rechts de airpot van Batouwe.

is de aangroei na het verplanten bijna honderd procent; planten met blote wortel leveren als gevolg van knippen en snoeien meer uitval op. Planten en bomen in pot hebben in de zomer minder stress en ook kun je na twee of drie jaar al oogsten. In pot kun je dus eerder rooien, of je kunt er als teler voor kiezen om in dezelfde periode een maat dikker te telen. Uiteindelijk levert dat voor de kweker die ze plant een voordeel op van 2,5 tot 3 euro per plant, in vergelijking met planten uit de volle grond. Bovendien zijn de planten in pot machinaal beter verwerkbaar en dus goedkoper." Volgens Huibers wordt er ook door de klanten steeds vaker naar in pot geteelde bomen en planten gevraagd. "Voor de Olympische Spelen volgend jaar in Londen bijvoorbeeld, wil men alleen bomen die in een Spring Ring of airpot zijn geteeld." Uit het oogpunt van duurzaamheid wil Huibers ook nog kwijt dat het milieu door het gebruik van de airpot ook veel minder wordt belast. "We kunnen deze potten namelijk zeker vier keer hergebruiken."

Idee

Wie is er eigenlijk op het idee gekomen? Henk: "Het komt vanuit onze eigen achterban. Wij leveren onze planten voor 98 procent aan andere kwekerijen. Die kwekers denken ook altijd met ons mee en daar spelen wij op in. De vraag ligt er eigenlijk al zo'n 2,5 jaar. Vervolgens kijk je dan op beurzen bij pottenleveranciers wat de mogelijkheden zijn. Wij willen iets hebben dat voor zowel de kleine als de grote kweker interessant is." Het kostenplaatje is volgens Huibers in deze leidend. "Kom ik met mijn product boven de 5 of 6 euro uit, dan is het voor onze klanten niet meer interessant. Uiteindelijk willen we met deze airpot ook naar een pot-in-potsysteem, maar dat is nu voor de kleinere kwekers nog te duur. Als alternatief denken we nu aan het toepassen van de bestaande plastic trays die we hier op de kwekerij hebben liggen."

Batouwe boomkwekerijen

Eigenaren: Henk en Willem Huibers

Locatie: Engelandstraat 1b – Dodewaard

Areaal: 7 hectare (2,5 hectare containerteelt, - waarvan 1,2 hectare onder glas/plastic - 4 hectare volle grond en 0,5 bedrijfsgebouwen)

Sortiment: ruim 500 soorten (Stekken, P9 en bomen)

Personeel: 6 werknemers

De airpot in een alternatief pot-in-potsysteem.

Onderstammen *Prunus avium* (virusvrij) in traditionele potten op boomkwekerij Batouwe.